ARBETSGIVARNYTT

FEBRUARI 2016 – Nr 1

ETT NYHETSBREV FRÅN LIVSMEDELSFÖRETAGEN. Kontakta Medlemsservice: medlem@li.se eller 08-762 65 00.

Sms från arbetsgivarens son var avsked

FRÅN ARBETSDOMSTOLEN (AD 2015 nr 68)

Sms från arbetsgivarens son gav arbetstagaren anledning att uppfatta sig som avskedad. Då arbetsgivaren inte undanröjde oklarheten utan var passiv ansågs arbetsgivaren ha låtit anställningen upphöra. Agerandet var att jämställa med ett avskedande.

Arbetstagaren var sedan 2009 anställd hos en firma som bedrev kiosk-, tips- och grillverksamhet. Arbetstagaren arbetade i grillen. Den 7 februari 2012 sjukanmälde arbetstagaren sig och senare samma dag fick hon ett sms från en av arbetsgivarens söner där det stod att hon var ”sparkad med omedelbar verkan”. Hon uppfattade sig som avskedad och återkom inte till arbetet efter detta.

Tvisten gällde bland annat om sms:et hade skickats på uppdrag av arbetsgivaren och om arbetstagaren avskedats genom sms:et, eller om arbetstagaren avskedats som ett resultat av arbetsgivarens agerande eller brist på agerande därefter.

Inledningsvis konstaterade domstolen att sonen inte hade haft sådan ställning i firman att han haft rätt att skilja arbetstagaren från anställningen och att sms:et inte heller skickades på uppdrag av arbetsgivaren. Enligt arbetstagaren hade arbetsgivaren ingen mobiltelefon och kommunikationen dem emellan gick därför ibland via sönerna. Mot bakgrund av bland annat detta fanns det inte skäl att tvivla på att arbetstagaren uppfattat att sonen haft i uppdrag att skicka sms:et för faderns räkning och att arbetstagaren därför har haft skäl att uppfatta sms:et som ett avskedande från arbetsgivarens sida.

Arbetsgivaren menade att han inte fått kännedom om innehåller i sms:et förrän långt senare, att han hade uppfattat att arbetstagaren självmant lämnat sin anställning. Enligt arbetsgivaren hade hon inte hade avskedats. Av utredningen framgick dock att arbetsgivaren tagit del av en förhandlingsframställning som bland annat avsåg ”skadestånd för avsked i strid med lagen om anställningsskydd” för den aktuella arbetstagaren. Informationen i förhandlingsframställningen ledde dock inte till att arbetsgivaren kontaktade arbetstagaren eller hennes förbund för att undersöka skälen till att hon ansåg sig avskedad eller till att arbetsgivaren vidtog någon annan åtgärd för att reda ut oklarheten och klargöra att hon inte avskedats. Istället hävdade arbetsgivaren att arbetstagaren frånträtt sin anställning, oklart på vilka grunder.

Domstolens bedömning var att arbetsgivaren hade låtit anställningen upphöra till följd av sonens agerande den 7 februari. Arbetsgivaren var således ansvarig för att anställningen hade upphört och agerandet var att jämställa med ett avskedande. Situationen var en så kallad ”oklarhetssituation” och arbetsgivaren fick betala ekonomiskt skadestånd samt 60 000 kronor i allmänt skadestånd till arbetstagaren.

KOMMENTAR: I situationer som i det aktuella fallet (så kallade oklarhetssituationer) kan en arbetstagare med fog uppfattat sig uppsagd eller avskedad och inrättar därför sitt fortsatta handlande efter detta. I dessa fall åligger det arbetsgivaren att undanröja den oklarhet (om anställningens avslutande) som har uppstått, förutsatt att arbetsgivaren har haft anledning att inse att arbetstagaren har uppfattat sig som uppsagd eller avskedad. Om arbetsgivaren har förstått eller borde förstått detta ligger det alltså på arbetsgivaren klargöra

INNEHÅLL

ARBETSDOMSTOLEN

AD 2015 nr 68: Sms från arbetsgivarens son var avsked
Sid 1

AD 2015 nr 72: Gravid chaufför diskriminerad
Sid 2

ÖVRIGT

Arbetsgivarträffar i april
Sid 2

Kurser 2016
Sid 3

- Arbetsrätt grundkurs
- Livsmedelsföretagens avtalskurs
- MBL-förhandling
- Swedish Labour Market – An Introduction
- Lönekartläggning
- Förhandlingsteknik – grundkurs
- Förhandlingsteknik – fortsättningskurs
- Chefen och arbetsmiljön
- Bättre arbetsmiljö (BAM)
- Systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM)
- Chef- och ledarskapsutbildning
- Ny som ledare
- UGL – Utveckling av grupp och ledare

ARBETSMILJÖ

BAM och SAM
Sid 3

Ersättning för arbetsmiljökurser
Sid 5

Länk till Arbetsmiljöverkets presentation av nya regler
Sid 5

för arbetstagaren vad arbetsgivaren anser i frågan. Om arbetsgivaren inte undanröjer oklarheten för arbetstagaren kan detta jämställas med ett avskedande eller en uppsägning från arbetsgivarens sida.

Detta innebär att arbetsgivaren inte får utnyttja en uppkommen oklarhet för att låta anställningen upphöra. Det är alltså viktigt att inte vara passiv om oklarhet uppstår!

Gravid chaufför diskriminerad

FRÅN ARBETSDOMSTOLEN (AD 2015 nr 72)

Företaget hade uttalat sig negativt om den sökandes graviditet vid anställningsintervjun. Andra chaufförer, som hade fått anställning, hade samma behörighet som den sökande och saknade även de tidigare anställning hos företaget. Genom att inte anställa den gravida sökande hade företaget diskriminerat henne.

I samband med att ett landsting upphandlade transporter erhöll ett åkeri uppdraget. Alla chaufförer hos den tidigare leverantören, där Ann var anställd, som var intresserade av arbete hos åkeriet uppmanades att söka anställning där. Ann sökte anställning hos åkeriet i januari 2014. Hon var då gravid med beräknad nedkomst i mars. Tvisten gällde om bolaget hade diskriminerat Ann på grund av kön genom att inte erbjuda henne anställning.

Vid anställningsintervjun hade bolagets företrädare uttalat sig negativt om Anns graviditet. Vidare hade nästan alla chaufförer som varit anställda hos den tidigare leverantören, och som sökt anställning hos åkeriet, fått ny anställning där. Det fanns således anledning att anta att Ann hade blivit diskriminerad.

Åkeriet menade att skälet till att Ann inte erbjudits anställning inte berodde på hennes graviditet utan på hennes agerande under rekryteringsprocessen. Hon hade varit påstridig när det gällde att få besked om anställningen och kontaktat medier och därvid lämnat felaktiga uppgifter om det inträffade. Hon framstod även som mindre lämplig än andra sökande eftersom hon inte hade högre körkortsbehörighet än B-körkort. Åkeriet prioriterade vidare chaufförer som tidigare varit anställda hos åkeriet.

Enligt Arbetsdomstolen var Anns försök att erhålla besked om anställningen naturliga, särskilt mot bakgrund av att flera av hennes kollegor erhöll anställning redan i samband med anställningsintervjun eller kort därefter. Hennes försök hade heller inte varit orimligt många eller intensiva. Åkeriet hade fattat sitt beslut att inte erbjuda henne anställning innan hon kontaktade medier. Åkeriets påstående att det var Anns kontakter med media som påverkat beslutet att inte anställa henne lämnades därför utan avseende.

Vad gällde påståendet om hennes bristande lämplighet fann domstolen att Ann hade mångårig erfarenhet som chaufför och att andra chaufförer som fått anställning hos åkeriet hade samma körkortsbehörighet som Ann och också saknat tidigare anställning hos åkeriet. Även åkeriets påståenden om bristande lämplighet lämnades utan avseende.

Åkeriet hade diskriminerat Ann genom att inte erbjuda henne anställning på grund av hennes graviditet. Åkeriet ålades att betala 75 000 kronor i diskrimineringsersättning.

ÖVRIGT

Arbetsgivarträffar i april

Boka redan nu in vårens arbetsgivarträffar! Huvudtemat kommer vara avtalsrörelsen 2016 och de eventuella förändringar som skett i våra kollektivavtal.

Träffarna kommer hållas kl. 13.00–16.30, på följande datum och orter.

19 april – Malmö	Näringslivets hus, Jörgen Kocksgatan 1B
20 april – Stockholm	Näringslivets hus, Storgatan 19
21 april – Örebro	Elite Stora Hotellet, Drottninggatan 1
26 april – Göteborg	Elite Park Avenue Hotel, Kungsportsavenyn 36-38
26 april – Skellefteå	Quality Hotel Skellefteå Stadshotell, Stationsgatan 8
28 april – Skövde	Scandic Billgren, Trädgårdsgatan 10
28 april – Växjö	Svenskt Näringslivs lokaler, Kungsgatan 1B

Anmälan sker senaste tre dagar innan respektive tillfälle till medlem@li.se

ÖVRIGT

Kurser 2016

Under 2016 kommer vi på Livsmedelsföretagen samarbeta med andra förbund inom industrin angående vår kursverksamhet. Detta möjliggör bland annat ett större utbud av kurser för dig som medlem.

Ytterligare information om kursernas innehåll, anmälan, priser, platser m.m. finns på vår webbplats: www.livsmedelsforetagen.se/medlem/seminarier-och-utbildningar

De kurser som är planerade under 2016 är följande.

ARBETSRÄTT OCH ARBETSMILJÖ

→ **Arbetsrätt grundkurs.** 20-21 april 2016 i Malmö och 12-13 oktober 2016 i Stockholm.

→ **Livsmedelsföretagens avtalskurs.** 22 september 2016 i Malmö och 29 november 2016 i Stockholm.

→ **MBL-förhandling.** 27 september 2016 i Göteborg.

→ **Swedish Labour Market – An Introduction.** October 27, 2016 in Malmö.

→ **Lönekartläggning.** 20 september 2016 i Stockholm.

→ **Förhandlingsteknik – grundkurs.** I samarbete med extern anordnare och föreläsare. 23-24 februari 2016 i Göteborg, 19-20 september 2016 i Stockholm, och 14-15 november 2016 i Malmö.

→ **Förhandlingsteknik – fortsättningskurs.** I samarbete med extern anordnare och föreläsare. 16-17 maj 2016.

→ **Chefen och arbetsmiljön.** I samarbete med extern anordnare och föreläsare. 1 mars 2016 i Göteborg och 13 september 2016 i Stockholm.

→ **Bättre arbetsmiljö (BAM).** I samarbete med Prevent. Se info nedan under arbetsmiljö.

→ **Systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM).** I samarbete med Prevent. Se info nedan under arbetsmiljö.

CHEFS- OCH LEDARSKAPSUTBILDNINGAR

→ **Chef- och ledarskapsutbildning** (i samarbete med extern anordnare och föreläsare och genomförs i tre steg under en tremånadersperiod, två dagar varje månad). Under våren: 15-16 mars, 19-20 april och 24-25 maj 2016 i Bromma (Stockholm) Under hösten: 13-14 september, 11-12 oktober och 15-16 november 2016 i Bromma (Stockholm).

→ **Ny som ledare** (i samarbete med extern anordnare och föreläsare), 8-9 mars 2016 i Stockholm, 17-18 maj 2016 i Sundvall, 27-28 september 2016 i Malmö och 22-23 november 2016 i Stockholm.

→ **UGL – Utveckling av grupp och ledare** (i samarbete med extern anordnare och föreläsare), 7-11 mars 2016, 9-13 maj 2016, 3-7 oktober 2016, 28 november-2 december 2016. Alla tillfällen på Värmdö (utanför Stockholm).

Utöver dessa angivna kurser erbjuder vi på Livsmedelsföretagen även arbetsplatsförlagda arbetsrättskurser speciellt utformade för att passa er. Vid frågor eller funderingar, tveka inte att höra av dig till medlem@li.se.

BRANSCHANPASSAD PÅBYGGNADSUTBILDNING EFTER GENOMFÖRD GRUNDUTBILDNING I BÄTTRE ARBETSMILJÖ – BAM

ARBETSMILJÖ

Syftet med kursen är att ge grundläggande arbetsmiljökunskaper och stimulera samverkan mellan arbetsgivare, skyddsombud och övriga anställda i arbetsmiljöfrågor. Målgruppen för kursen är chefer, arbetsledare, HR-personal, skyddsombud och fackliga företrädare inom livsmedelsbranschen. Kursen behandlar bland annat lagar och andra regelverk kopplade till arbetsmiljön inom livsmedelsbranschen, chefers och skyddsombudens roller och ansvar, förebyggande arbetsmiljöarbete, riskbedömningar och handlingsplan. Enligt Livsmedelsavtalet ska skyddsombud gå 40 timmars BAM utbildning, vilket uppfylls genom den här kursen.

Kursen består av två delar:

Del 1 är en tredagars grundutbildning i bättre arbetsmiljö, en så kallad BAM-utbildning. Den genomförs av Prevent och ges på ett flertal orter. Utbildningsdagarna varvas med föreläsningar och grupparbeten där olika risker eller problem med arbetsmiljösituationer ska lösas.

Del 2 av kursen är helt anpassad till livsmedelsbranschen och är två dagar. Första dagen utgörs av en hemuppgift som består av ett antal frågor om arbetsmiljö på deltagarens egen arbetsplats. Andra dagen går man igenom hemuppgiften och branschspecifika problemområden tas upp. Andra dagen deltar även de centrala parterna, Livsmedelsföretagen och Livsmedelsarbetareförbundet.

Kurstillfällen, del 1 (dag 1, 2 och 3):

→ **Göteborg** 15-17 mars 2016
→ **Stockholm** 26-28 januari 2016, 2-4 februari 2016, 9-11 februari 2016, 16-18 februari 2016, 8-10 mars 2016, 15-17 mars 2016
→ **Malmö** 16-18 februari 2016

Anmälan och kursavgift, del 1: www.prevent.se

När du anmäler dig måste du ange ”Livsmedel” i rutan ”Fakturareferens” under betalningsinformation ”när du slutför bokningen”. Du kan även anmäla dig på telefon: 08-402 02 02.

Anmälan och kursavgift, del 2:

→ **Utbildningsort:** Antalet anmälda deltagare från en och samma region avgör utbildningsort (Stockholm, Göteborg eller Malmö).

Kurstillfälle: 16 maj 2016
Kursavgift, del 2: 2 600 kr
Anmälan: Görs till medlem@li.se

SYSTEMATISKT ARBETS-MILJÖARBETE I PRAKTIKEN – SAM I PRAKTIKEN

ARBETSMILJÖ

Syftet med kursen är att ge praktisk kunskap om att arbeta systematiskt med arbetsmiljön i det dagliga arbetet på arbetsplatsen. Målgruppen för kursen är chefer, arbetsledare, HR-personal, skyddsombud och fackliga företrädare inom livsmedelsbranschen. Utbildningen ger användbara metoder och tips för det systematiska arbetsmiljöarbetet, vilket gör det lättare att bland annat hitta rutiner för att fånga upp och åtgärda både fysiska och psykosociala risker. Efter avslutad kurs ska du kunna förstå och praktiskt tillämpa Arbetsmiljöverkets föreskrifter om systematiskt arbetsmiljöarbete

Kursen består av två delar:

Del 1 är en tvådagarsutbildning som genomförs inom ramen för Prevents öppna utbildningar, därefter hålls en utbildningsdag med inriktning på livsmedelsbranschen.

Del 2 är helt anpassad efter livsmedelsbranschen och består av en dags hemuppgift och en utbildningsdag tillsammans med Prevent och partnerna, där hemuppgiften redovisas. Parterna leder avsnittet partssamverkan.

SAM i praktiken erbjuds enligt Prevent under följande tillfällen 2016:

→ **Göteborg:** 15-16 mars, 8-9 november
→ **Malmö:** 17-18 maj, 11-12 oktober
→ **Stockholm**: 19-20 april 2016, 1-2 juni, 14-15 september, 15-16 november

Anmälan och kursavgift, del 1 (dag 1 och 2):
www.prevent.se

När du anmäler dig måste du ange ”Livsmedel” i rutan ”Fakturareferens” under betalningsinformation ”när du slutför bokningen”. Du kan även anmäla dig på telefon: 08-402 02 02.

Anmälan och kursavgift, del 2:

→ **Utbildningsort:** Antalet anmälda deltagare från en och samma region avgör utbildningsort (Stockholm, Göteborg eller Malmö).

Kurstillfälle: 9 juni 2016
Kursavgift: 2600 kr
Anmälan: Görs till medlem@li.se

Ersättning för arbetsmiljöutbildningar

ARBETSMILJÖ

Under tre år (2016 – 2018) kan arbetsgivare som tecknat TFA (Trygghetsförsäkring vid arbetsskada) för sina anställda ansöka om ekonomisk ersättning för de anställdas deltagande på arbetsmiljöutbildningar inom ett stort antal områden. Stödet finansieras genom AFA Trygghetsförsäkring.

Stödet omfattar hela arbetsplatsens behov av arbetsmiljöutbildning och riktas till såväl arbetare, tjänstemän som chefer. Företaget kan få ersättning för ett brett utbud av arbetsmiljöutbildningar. Det kan exempelvis vara utbildningar om fysisk och psykosocial arbetsmiljö, kemiska hälsorisker, chefens arbetsmiljöansvar, arbetsmiljö för chefer – att planera och leda arbetsmiljöarbetet, riskbedömning, samverkan, krishantering och friskfaktorer i arbetslivet. För att ersättning ska kunna lämnas krävs att utbildningen genomförs av en utbildningsanordnare som anslutit sig till AFA Försäkring. Notera att vår arbetsmiljörådgivare, Björn Hammar, är en utbildningsanordnare som är godkänd för stödet (se Björns kontaktuppgifter nedan).

Ersättning betalas främst för kursavgift/kurskostnaden för deltagarna på utbildningen. För kursavgift kan ersättning utgå med maximalt 5 000 kronor per person för en endagarsutbildning, maximalt 8 000 kronor för en tvådagarsutbildning och 10 000 kronor per person för en tredagarsutbildning.

För ytterligare information se Cirkulär nr 1, 2016 angående bland annat Stöd för arbetsmiljöutbildning. Vid frågor, tveka inte att kontakta vår arbetsmiljörådgivare Björn Hammar på e-post: bjorn.hammar@li.se.

Arbetsmiljöverkets presentation angående föreskriften om organisatorisk och socialarbetsmiljö

ARBETSMILJÖ

Som vi har informerade om i Cirkulär nr 5, 2015 Nya regler om psykosocial arbetsmiljö, har Arbetsmiljöverket fattat beslut om en ny föreskrift om ”Organisatorisk och social arbetsmiljö”. Föreskriften innehåller bland annat regler om förebyggande arbete avseende arbetsbelastning, arbetstider och kränkande särbehandling. Föreskriften börjar gälla den 31 mars 2016.

Ett brev skickades i början av året ut till Sveriges arbetsgivare från Arbetsmiljöverkets generaldirektör. I brevet informeras arbetsgivare om de nya reglerna men här finns också en uppmaning om att man ska kontakta regionala skyddsombud, om man saknar ett lokalt skyddsombud. Vi anser inte att det finns något juridiskt stöd för en sådan uppmaning. Vid frågor eller funderingar kring detta, tveka inte att kontakta vår arbetsmiljörådgivare Björn Hammar på e-post: bjorn.hammar@li.se.

Under hösten 2015 höll Arbetsmiljöverket informationsträffar med anledning av det nya regelverket. För den som missade dessa träffar kan man på Arbetsmiljöverkets hemsida se en filmad presentation om den nya föreskriften. Se: www.av.se/halsa-och-sakerhet/psykisk-ohalsa-stress-hot-och-vald/

Arbetsmiljöverket har även tagit fram ett omfattande stödmaterial kring Organisatorisk och social arbetsmiljö. Se: www.av.se/halsa-och-sakerhet/psykisk-ohalsa-stress-hot-och-vald/

Cirkuläret om föreskriften hittar ni på vår webbplats: www.livsmedelsforetagen.se/medlem/dokument/

ARBETSGIVARNYTT

I ArbetsgivarNytt informerar Livsmedelsföretagen fortlöpande om nyheter inom arbetsrätt och Arbetsdomstolens domar sammanfattas och kommenteras. ArbetsgivarNytt kommer ut med ca 7 nummer per år.

Redaktör för ArbetsgivarNytt: Linnéa Eriksson, Livsmedelsföretagen

KONJUNKTURBREVET

Detta nyhetsbrev ger en lägesrapport över marknadsförutsättningarna för den svenska livsmedelsproduktionen samt redovisar utfallet i vår återkommande konjunkturenkät, vilken går ut till ett urval av medlemsföretagen. Konjunkturbrevet publiceras minst två gånger per år och är kostnadsfritt för alla Livsmedelsföretagens medlemsföretag. Du som är intresserad meddelar det enklast genom ett mail till medlem@li.se med angivande av din e-post samt nyhetsbrevets namn.

FÖLJ OSS I SOCIALA MEDIER

På Facebook: www.facebook.com/livsmedelsforetagen och på Twitter: @livsmedel

LIVSMEDELSFÖRETAGEN
The Swedish Food Federation

Box 556 80, 102 15 Stockholm
Besöksadress: Storgatan 19, Stockholm
08-762 65 00 info@livsmedelsforetagen.se